

Погоріла Юлія Володимирівна
(*наук. керівник – канд. пед. наук Яворська Т. М.*)
Донецький Національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ШЕРИНГ ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

За часів натурального обміну люди ділилися один з одним наявними благами. В процесі розвитку технологій суспільство повернулося до цієї практики, але нині обмін речами і послугами не обмежується вузьким колом спілкування конкретної людини, а зріс до світових масштабів. Це явище отримало назву *sharing economy* – спільне споживання – і увійшло в складений журналом *Time* список ідей, які змінять світ у найближчому майбутньому.

Термін «шеринг» – калька з англійської «*to share*», що означає «ділитися». Завдяки «шеринговій економіці» (*sharing economy*) люди можуть обмінюватися між собою тим, що самі не використовують.

Сьогодні існує значна кількість способів та засобів реалізації «шерингу». Все більше науковців, які працюють над вивченням цього поняття, серед яких: Р. Ботсман, Р. Роджерс, Б. Вола, Ф. Маззелл, М. Спенс, Д. Прабху, Г. Левіс та ін. Цікава робота Рейчел Ботсман, яка присвятила дослідженню шерингової економіки видання «Наступ епохи спільного споживання» [2]. Вона стверджує, що саме інформаційно-комунікаційні технології стали рушійною силою для розвитку «шерингу», та завдяки сфері ІТ «шеринг» зараз знаходиться на добре розвинутому рівні. Йдеться про мобільні додатки, що допомагають безкоштовно ділитися інформацією, про соціальні мережі, що дають змогу розвивати контент та онлайн-бізнес. Завдяки Інтернету кожна людина може долучитися до «шерингу» за декілька кліків.

Поняття «шерингу» торкається різних сфер людського життя, адже люди можуть незалежно від виду діяльності, часу або місця знаходження мати потребу або бажання надати допомогу іншій людині безоплатно, за невисоку оплату або бартером. Тобто, спрацьовує ще один чинник, який вплинув на появу поняття «шерингу» – моральні потреби людини.

«Шеринг» передбачає обмін, здачу в оренду або надання за невисоку плату не лише послуг, а й товарів. Інакше кажучи, це вміння «ділитися», що стає вигідним для обох сторін та не несе суттєвих витрат для реалізації економічних відносин між суб'єктами, навпаки – доходи та потреби обох сторін урівноважуються. І вже сьогодні 81 % американців вважають, що дешевше ділити речі, ніж володіти ними.

«Шеринг» як спосіб збалансування та покращення рівня життя людини можна використовувати в різних формах, наприклад, сервіс «*VlaVlaCar*» як різновид «шерингу», коли людина формально надає свої послуги перевезення іншій людині на певний час за невисоку оплату. Умовно кажучи, таку систему можна охарактеризувати як «послуга за послугу».

Із розвитком інформаційно-комунікаційних технологій шеринг набув нової якості. Йдеться про створення сайтів в інформаційній мережі Інтернет, що допомагають людям віднаходити вирішення ситуаційних проблем. Наприклад, проблем пошуку житла, з якими шеринг допоміг упоратись зі створенням приватної інформаційної платформи під назвою *Airbnb*, що спеціалізується на короткостроковій оренді житла. А завдяки запуску сервісу *Uber* вирішуються проблеми переміщення містом [1]. Слідом за ним з'явилися сервіси каршерінга – щохвилинної оренди автомобілів, які пропагують ті ж принципи. *Nextbike* – це система громадського велопрокату, яка працює більше ніж у 200 містах світу на 4 континентах, зокрема і в Україні. *Nextbike* дає змогу використовувати велосипед як транспортний засіб без необхідності купляти власний. Встановивши додаток *Nextbike* та

zareєструвавшись через смартфон, є можливість користуватися велосипедами задля переміщення містом протягом певного часу.

Отже, із залученням інформаційних технологій стало швидше та зручніше обмінюватися різними благами один з одним.

В Україні «шеринг» розвивається не так активно, як в європейських країнах, незважаючи на те, що з 2019 р. майже 25 мільйонів людей є постійними користувачами мережі Інтернет, і з кожним роком їхня чисельність зростає.

Приклади застосування шерингу в Україні:

– кур'єрська доставка із залученням шерингу на українському ринку під назвою TravelPost;

– успішний сервіс із надання одягу на прокат «Rent a Brand»;

– яскравим прикладом каршерингу в Україні є Mobilecar, за допомогою якого можна взяти в оренду автомобіль тощо.

Варто зазначити, що сьогодні українське суспільство стикається із низкою проблем, як-то нестабільні інфляційні коливання, стрімке зростання курсу долара, зміна курсу держави на євроінтеграцію, анексія Криму та війна на Сході України – це ті чинники, які згубно вплинули на рівень життя українського суспільства. Згодом додалося стрімке підвищення цін на продукти харчування та загального вжитку за незначного підвищення пенсійних забезпечень та заробітних плат.

«Шеринг» допомагає вирішити деякі проблеми, а саме: купівлю товарів або послуг можна замінити позичанням або бартером. Адже не всі українці можуть дозволити собі придбати імпорتنі речі або замовити ексклюзивні послуги, тобто, рівень їхніх доходів не дозволяє витратити більше й потребує пошуку альтернативи. «Шерингу» вдалося стати на заміну дорогим витратам. Наприклад, особа може взяти напрокат будь-який одяг, обмінятися продуктами харчування або автостопом доїхати до населеного пункту, використовуючи допомогу та ресурси іншої людини. Відповідно, людина, послугами якої користуються, також може отримати вигоду.

Сьогодні в Україні набирає обертів цифровий шеринг документів, що дає можливість ділитися копіями документів онлайн без паперових копій. Наприклад, Міністерство цифрової трансформації України презентувало оновлений додаток «Дія 2.0», в якому з'явилася низка нових онлайн-послуг і нові електронні документи. Зокрема було презентовано технологію цифрового шерингу документів через застосунок «Дія».

Цифровий шеринг документів передбачає вільний обмін копіями документів у будь-яких життєвих ситуаціях, як-то оформлення кредиту в банку, заселення в готель тощо [3]. Шеринг документів дає змогу людині безперешкодно користуватися цифровими документами в будь-який час за лічені секунди. Обов'язковою умовою є доступ до мережі Інтернет.

Дослідження цифрового шерингу документів виявило, що серед користувачів, які обмінюються документами у застосунку «Дія», працівники органів державної влади, банківських установ, підприємці, туристичні фірми, нотаріальні контори, освітні та медичні заклади. Шеринг документів стане в нагоді фахівцям, які залучені у сферу діловодства – це секретарі-референти, архівні працівники, бібліотекарі тощо.

Варто зазначити, що з появою мобільного шерингу документів важко звикати до «паперової тяганини», тому що шеринг документів має багато переваг, серед яких – економія часу, зручність у користуванні тощо.

Нині цифровий шеринг документів з Дії доступний у терміналах «Sistema» [4]. Тепер людина за допомогою цифрового закордонного паспорта може поповнити банківську карту, мобільний рахунок, погасити кредитні заборгованості, сплатити комунальні послуги, Інтернет-рахунки, відсканувавши QR-код та підтвердивши операцію онлайн. «Sistema» залучена більш у фінансовому середовищі, проте в будь-якій сфері документи посідають

важливе місце, фінансові операції без документації не можуть бути реалізовані, а за допомогою шерингу документів – реалізуються швидше.

Отже, сьогодні тренд шерингу сильно змінює існуючі бізнес-моделі, поняття споживання та економіку. Спільне володіння робить життя ефективнішим та доступнішим, тому що сучасному поколінню цікавіше користуватися, а не володіти.

Розвиток окремого різновиду шерингу, цифрового шерингу документів, лише набирає потужності та вже здійснив достатній прорив в інформаційній, економічній та соціальній сферах.

Список використаних джерел

1. Шеринг: сучасний тренд, що відкриває майбутнє. URL: <http://www.mukachevo.net/ua/news/view/2087215> (дата звернення: 12.03.2021).
2. Шерингова економіка: характеристики, суб'єкти та особливості в Україні. URL: <https://sirex.com.ua/455-2/> (дата звернення: 12.03.2021).
3. Цифровий ІПН та шеринг документів. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/news/2020/08/28/664476/> (дата звернення: 12.03.2021).
4. Шеринг документів з Дії. URL: <https://diia.gov.ua/news/shering-dokumentiv-z-diyi-vidteper-dostupnij-u-terminalah-sistema-v-kiyevi> (дата звернення: 12.03.2021).

Гуленко Наталія Василівна

(наук. керівник – канд. пед. наук Яворська Т. М.)

Донецький Національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

МОБІЛЬНІ ЗАСТОСУНКИ ДЛЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сучасному етапі цифровізації суспільства, бізнесу вагомим напрямом є якісне піднесення інформаційного ринку. Інноваційні цифрові технології відіграють важливу роль у соціокультурній комунікації, створюють та поширюють нові способи розповсюдження інформації та доступу до інформаційних ресурсів. Сучасними та актуальними інструментами дієвої комунікації є мобільні технології, застосунки та вебсайти.

Відбувається формування нового суспільства, так званого покоління Z, яке характеризується використанням мережі Інтернет, мобільних телефонів, YouTube, SMS і MP3-плеєрів. Для них характерне етичне споживання, підприємницькі амбіції та прогресивні погляди на різні теми [1]. Оскільки, сучасне суспільство характеризується компактністю та зручністю використання технічних засобів, персональні комп'ютери та ноутбуки поступаються використанням мобільним пристроям, зокрема це можуть бути смартфони, електронні рідери, планшети, проектори, флеш-накопичувачі.

Під мобільними інформаційно-комунікаційними технологіями розуміють сукупність персональних апаратних засобів, програмного забезпечення, застосунків, прийомів і методів, які дають змогу отримувати, зберігати, опрацьовувати і відтворювати дані та інформацію в умовах оперативної комунікації з ресурсами мережі Інтернет [2].

Мобільний застосунок або додаток – це дієвий засіб масової комунікації суб'єктів інформаційного обміну.

Функціональність мобільних застосунків є досить різноманітною: від ігор та сервісів виклику таксі до офісних програм та додатків бронювання поїздок. Всі ці мобільні застосунки можна поділити на дві категорії, кожна з яких має свої переваги та недоліки.